

DEPARTAMENTO DE CIENCIAS SOCIAIS, XEOGRAFÍA E HISTORIA.

CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, OBXECTIVOS MÍNIMOS, CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN, PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN DE MATERIA PENDENTE.

1º E 2º DE ESO

XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º CURSO DE ESO

Bloque 1. Contidos comúns.

- Lectura e interpretación de imaxes e mapas de diferentes escalas e características. Percepción da realidade xeográfica mediante a observación directa ou indirecta. Interpretación de gráficos e elaboración destes a partir de datos.
- Obtención de información de fontes diversas (iconográficas, arqueolóxicas, escritas, proporcionadas polas tecnoloxías da información, etc.) e elaboración escrita da información obtida.
- Localización no tempo e no espazo dos períodos, culturas e civilizacións e acontecementos históricos.
- Representación gráfica de secuencias temporais.
- Identificación de causas e consecuencias dos feitos históricos e dos procesos de evolución e cambio relacionándoos cos factores que os orixinaron.
- Coñecemento dos elementos básicos que caracterizan as manifestacións artísticas máis relevantes, contextualizándoas na súa época. Valoración da herdanza cultural e do patrimonio artístico, particularmente o propio, como riqueza que hai que preservar e colaborar na súa conservación.
- Realización de debates sobre temas de actualidade que poidan ter referentes na antigüidade ou nos contidos xeográficos.
- Elaboración de traballos de campo sobre a realidade xeográfica máis próxima e/ ou o patrimonio arqueolóxico do contorno.

Bloque 2. A Terra e os medios naturais.

- A representación da Terra. Aplicación de técnicas de orientación e localización xeográfica.
- Localización no mapa e caracterización de continentes, océanos, mares, unidades do relevo e ríos no mundo, en Europa, en España e en Galicia.
- Caracterización dos principais medios naturais, identificando os compoñentes básicos do relevo, os climas, as augas e a vexetación; comprensión das interaccións que manteñen. Observación e interpretación de imaxes representativas destes. Valoración da diversidade como riqueza que hai que conservar.

- Os grupos humanos e a utilización do medio: análise das súas interaccións. As paisaxes naturais e humanizadas. Principais unidades paisaxísticas en Galicia e España. A organización do territorio en Galicia: a dispersión da poboación en pequenos asentamentos (aldeas), as parroquias, as vilas e as áreas urbanas.
- Riscos. Estudo dalgún problema ambiental como, por exemplo, a acción humana sobre a vexetación, o problema da auga ou o cambio climático. Toma de conciencia das posibilidades que o medio ofrece e disposición favorable para contribuír ao mantemento da biodiversidade e a un desenvolvemento sustentable.

Bloque 3. Sociedades prehistóricas, primeiras civilizacións e idade antiga.

- Cazadores e recolectores, os primitivos actuais. Cambios producidos pola revolución neolítica. Aspectos significativos da prehistoria no territorio peninsular.
- As primeiras civilizacións urbanas. Orixe do poder político e patriarcado.
- As primeiras formas de poboamento e distribución da poboación en Galicia. A cultura castrexa.
- O mundo clásico: Grecia e Roma. As sociedades escravistas. A democracia ateniense. As formas de organización económica, social, administrativa e política romanas. O proceso de romanización e as súas consecuencias na Hispania. A cidade e a forma de vida urbana. Achegas da cultura e da arte clásicas. Pervivencias do mundo cultural romano na Gallaecia.
- Orixe e expansión do cristianismo. Fin do imperio romano e fraccionamento da unidade mediterránea. O reino suevo como exemplo de adaptación de comunidades endóxeas e esóxeas.

XEOGRAFÍA E HISTORIA 2º CURSO DE ESO

Bloque 1. Contidos comúns.

- Localización no tempo e no espazo de períodos e acontecementos históricos. Nocións de simultaneidade e evolución. Representación gráfica de secuencias temporais.
- Recoñecemento de causas e consecuencias nos feitos e procesos históricos distinguindo a súa natureza. Identificación da multiplicidade causal nos feitos sociais. Valoración do papel dos homes e as mulleres como suxeitos da historia.
- Busca, obtención e selección de información do contorno, de fontes escritas, iconográficas, gráficas, audiovisuais e proporcionadas polas tecnoloxías da información. Elaboración escrita da información obtida. Transformación de información estatística en gráficos.
- Recoñecemento de elementos básicos que caracterizan os estilos artísticos e interpretación de obras significativas considerando o seu contexto. Valoración da herdanza cultural e do patrimonio artístico como riqueza que hai que preservar e colaborar na súa conservación.
- Análise dalgún aspecto da época medieval ou moderna relacionado cun feito ou situación relevante da actualidade: as orixes da organización parroquial, o Camiño de Santiago, a peste negra-sida,....

Bloque 2. As sociedades preindustriais.

- Os séculos medievais. Orixe e expansión do Islam. A sociedade, a economía e o poder na Europa feudal. O rexurdir das vilas, da cidade e intercambio comercial. A cultura e a arte medieval.
- A Península Ibérica na Idade Media. Al Andalus e os reinos cristiáns. A forma de vida nas cidades cristiás e musulmanas.
- Galicia na Idade Media: a era compostelá e as crises baixomedievais.
- Características do Estado moderno en Europa. O significado do Renacemento.
- Evolución social, política e económica da Península Ibérica na época moderna. A monarquía hispánica e a colonización de América.
- A Galicia dependente e agraria. Fidalgos e foreiros.
- Arte, ciencia e cultura na época moderna. O Barroco galego.

Bloque 3. Poboación e sociedade.

- A poboación e a evolución histórica da súa distribución. Aplicación dos conceptos básicos de demografía á comprensión dos comportamentos demográficos actuais, análise e valoración das súas consecuencias no mundo, en España e en Galicia. Elaboración e interpretación de datos e gráficos de demografía.
- A mobilidade da poboación: modalidades, etapas, causas e consecuencias. Análise do fenómeno migratorio en Galicia.
- As sociedades actuais. Estrutura e diversidade. Desigualdades e conflitos. Caracterización da sociedade galega, española e europea. Análise e valoración relativa das diferenzas culturais.
- A transformación das cidades a partir da industrialización, como resposta ás novas necesidades sociais.
- Urbanización do territorio no mundo actual e xerarquía urbana. A creación do espazo urbano: diferenciación social e funcional nas cidades españolas e galegas. Problemas e planeamento urbano.
- O poboamento galego: transformación das formas tradicionais e novo sistema urbano.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

1º ESO

PRIMEIRA AVALIACIÓN

- Lectura e interpretación de imaxes e mapas de diferentes escalas e características. Percepción da realidade xeográfica mediante a observación directa ou indirecta. Interpretación de gráficos e elaboración destes a partir de datos.
- Coñecemento dos elementos básicos que caracterizan as manifestacións artísticas máis relevantes, contextualizándoas na súa época. Valoración da herdanza cultural e do patrimonio

artístico, particularmente o propio, como riqueza que hai que preservar e colaborar na súa conservación.

- Elaboración de traballos de campo sobre a realidade xeográfica máis próxima e/ ou o patrimonio arqueolóxico do contorno.
- A representación da Terra. Aplicación de técnicas de orientación e localización xeográfica.
- Localización no mapa e caracterización de continentes, océanos, mares, unidades do relevo e ríos no mundo, en Europa, en España e en Galicia.
- Caracterización dos principais medios naturais, identificando os compoñentes básicos do relevo, os climas, as augas e a vexetación; comprensión das interaccións que manteñen. Observación e interpretación de imaxes representativas destes. Valoración da diversidade como riqueza que hai que conservar.

SEGUNDA AVALIACIÓN

- Realización de debates sobre temas de actualidade que poidan ter referentes na antigüidade ou nos contidos xeográficos.
- Os grupos humanos e a utilización do medio: análise das súas interaccións. As paisaxes naturais e humanizadas. Principais unidades paisaxísticas en Galicia e España. A organización do territorio en Galicia: a dispersión da poboación en pequenos asentamentos (aldeas), as parroquias, as vilas e as áreas urbanas.
- Riscos. Estudo dalgún problema ambiental como, por exemplo, a acción humana sobre a vexetación, o problema da auga ou o cambio climático. Toma de conciencia das posibilidades que o medio ofrece e disposición favorable para contribuír ao mantemento da biodiversidade e a un desenvolvemento sustentable.

TERCEIRA AVALIACIÓN

- Obtención de información de fontes diversas (iconográficas, arqueolóxicas, escritas, proporcionadas polas tecnoloxías da información, etc.) e elaboración escrita da información obtida.
- Localización no tempo e no espazo dos períodos, culturas e civilizacións e acontecementos históricos.
- Representación gráfica de secuencias temporais.
- Identificación de causas e consecuencias dos feitos históricos e dos procesos de evolución e cambio relacionándoos cos factores que os orixinaron.
- Coñecemento dos elementos básicos que caracterizan as manifestacións artísticas máis relevantes, contextualizándoas na súa época. Valoración da herdanza cultural e do patrimonio artístico, particularmente o propio, como riqueza que hai que preservar e colaborar na súa conservación.
- Cazadores e recolectores, os primitivos actuais. Cambios producidos pola revolución neolítica. Aspectos significativos da prehistoria no territorio peninsular.

- As primeiras civilizacións urbanas. Orixe do poder político e patriarcado.
- As primeiras formas de poboamento e distribución da poboación en Galicia. A cultura castrexa.
- O mundo clásico: Grecia e Roma. As sociedades escravistas. A democracia ateniense. As formas de organización económica, social, administrativa e política romanas. O proceso de romanización e as súas consecuencias na Hispania. A cidade e a forma de vida urbana. Achegas da cultura e da arte clásicas. Pervivencias do mundo cultural romano na Gallaecia.
- Orixe e expansión do cristianismo. Fin do imperio romano e fraccionamento da unidade mediterránea. O reino suevo como exemplo de adaptación de comunidades endóxenas e esóxenas.

TEMPORALIZACIÓN DE 2º ESO

1ª AVALIACIÓN

A IDADE MEDIA.

A ruptura da unidade do Mediterráneo.

- O Islam. Expansión territorial. Bizancio. O imperio de Carlomagno. O nacemento de Europa.
- Cultura e arte.

A Europa feudal.

- Antecedentes do feudalismo. A sociedade feudal: nobres, clérigos e labregos.
- Castelos e mosteiros.
- As relacións feudo vasaláticas.
- O nacemento das cidades europeas. Factores. A burguesía.
- Talleres, oficios e organización gremial. Vestixios.
- O rexurdimento do comercio. Feiras e mercados.

Europa, do século XI ó XV.

- Expansión: as cruzadas (séculos XI ó XIII).
- Conflictividade política, económica e social.
- Evolución do pensamento: dos mosteiros ás universidades.
- Os primeiros centros universitarios de Europa.
- Arte románica e arte gótica.

2ª AVALIACIÓN

A Península Ibérica na Idade Media: Al-Ándalus.

- A expansión do Islam na Península Ibérica. Al-Ándalus.
- Evolución política: emirato, califato e reinos de taifas. Evolución económica e social.
- O legado cultural e artístico.
- Vestixios da cultura islámica que permanecen na Península Ibérica: lingüísticos, urbanísticos, arquitectónicos...

A Península Ibérica na Idade Media: os reinos cristiáns.

- Primeiros núcleos de resistencia ó Islam.

- Reconquista e repoboación.
- Institucións políticas. O Reino de Galicia.
- Os Reinos de Castela e Aragón.
- Castelos, mosteiros e cidades na Galicia feudal.
- Conflictividade en Galicia. Os irmandiños.
- España. Punto de encontro de culturas: cristiáns, musulmáns e xudeus.
- A vida cotiá de cristiáns, musulmáns e xudeus. O papel da muller.
- Manifestacións artísticas. O Camiño de Santiago.

A poboación mundial.

- A distribución espacial da poboación mundial. Factores de distribución. Densidade e concentración.
- A dinámica da poboación. Movemento natural da poboación: natalidade, fecundidade e mortalidade. Crecemento da poboación mundial.
- Os réximes demográficos, desprazamentos e migracións. As grandes correntes migratorias do mundo actual.
- A emigración en Galicia. Situación actual.
- As estruturas demográficas. O problema do envellecemento das poboacións: o caso galego.
- As fontes demográficas. Taxas e índices.
- Pirámides de poboación e outros gráficos. Elaboración e comentario.
- Mapas temáticos de poboación.

A actividade económica das sociedades.

- O funcionamento da actividade económica. Depredación, produción, distribución, intercambio e consumo. Os sectores productivos e os axentes económicos. Os recursos naturais. Factores productivos: traballo e capital. Sindicatos de traballadores e organizacións empresariais.
- Características da actividade económica. A economía europea, española e galega.
- Sociedades rurais, industriais e postindustriais: o caso galego.
- Economía e sociedade da información.
- O problema do esgotamento dos recursos naturais e a degradación ambiental.
- Gráficos e mapas temáticos sobre os recursos e a súa explotación.
- Localización xeográfica dos principais recursos do mundo, Europa, España e Galicia.
- A explotación dos recursos no mundo desenvolvido e subdesenvolvido.
- Consumo e xeración de residuos.

3ª AVALIACIÓN

A organización das sociedades.

- A estrutura da sociedade. Estratificación social. A división técnica e social do traballo. A dinámica da sociedade. Os procesos de cambio e conflito social.
- A sociedade europea, española e galega. Diferencias e similitudes.

- Diversidade cultural, lingüística e relixiosa no mundo.
- Aspectos culturais e lingüísticos propios de Galicia en relación co resto de España e Europa.

A organización política das sociedades.

- O estado como entidade política e xeográfica. Organizacións subestatais e superestatais.
- Os réximes políticos. Estados democráticos e non democráticos.
- España, estado constitucional, social e democrático de dereito: soberanía, poderes do estado e forma política. A autonomía galega: o estatuto. A Unión Europea.
- Organigrama do sistema político español.
- Monarquía e república. Diferencias.
- Países do mundo. A Organización das Nacións Unidas.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN EN 1º e 2º ESO

1º ESO

1. Localizar lugares ou espazos nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas e obter información sobre o espazo representado a partir da lenda e da simboloxía. Elaborar mapas sinxelos iniciándose no emprego de recursos informáticos.

Trátase de comprobar se o alumnado é capaz de identificar as liñas básicas da orientación xeográfica e situar lugares no mapa mediante a lonxitude e a latitude.

Así mesmo, permite avaliar se se sabe descodificar información simbólica, e interpretala para describir o contido da información expresada nun mapa.

2. Localizar nun mapa os elementos básicos que configuran o medio físico mundial, de España e de Galicia, caracterizando os trazos que predominan nun espazo concreto.

Trátase de avaliar que se coñece o mapa físico do mundo nos seus trazos básicos e en particular de Galicia e España, que se localizan espacialmente os seus elementos e se é capaz de salientar aqueles que predominan en cada territorio, a dispersión dos núcleos de poboación en Galicia como resultado dunha longa evolución histórica.

3. Comparar os trazos físicos máis destacados (relevo, clima, augas e elementos bioxeográficos) que configuran os grandes medios naturais do planeta, con especial referencia a Galicia, localizándoos no espazo representado e analizando exemplos das paisaxes que resultan da actividade humana.

Trátase de avaliar que se é capaz de recoñecer e localizar no espazo os principais medios naturais do mundo, de caracterizalos e distinguilos en función da interacción dos trazos físicos predominantes para conformar paisaxes xeográficas diferenciadas, véndoas en relación coas formas de vida que posibilitan.

4. Interpretar a paisaxe do seu contorno, identificando os seus trazos característicos e relacionando elementos físicos, recursos e formas de asentamento rurais ou urbanos.

Trátase de avaliar a capacidade de transferir os coñecementos adquiridos de cara á análise e interpretación dun espazo concreto e próximo, e comprender as interaccións que nel se producen, como a especificidade da paisaxe rural galega, as formas tradicionais de construción e asentamento ou as áreas urbanas.

5. Identificar e explicar exemplos de riscos e de impactos que a acción humana ten sobre o medio, analizando as súas causas e efectos, e proporcionando medidas e condutas para prevelos e limitalos, facendo unha especial referencia ao ámbito galego.

Trátase de avaliar se o alumnado coñece os principais problemas ambientais da actualidade, se os relaciona coas súas causas e os seus posibles efectos, así como se é capaz de expoñer accións que poden contribuír á súa mellora, a través da ciencia, da tecnoloxía, do consumo responsable, etc.

6. Utilizar as convencións e unidades cronolóxicas e as nocións de evolución e cambio, aplicándoas a feitos e procesos referidos á prehistoria e historia antiga do mundo, da Península Ibérica e de Galicia.

Tratase de avaliar se se usa como referencia temporal na localización de feitos e procesos históricos a periodización e datación correcta, e se se ten capacidade para identificar, en procesos referidos ás sociedades na Prehistoria e na Antigüidade, elementos de permanencia e de cambio. Deberán quedar claras as diferenzas entre tempo cronolóxico e histórico.

7. Identificar e expoñer os cambios que supuxo a revolución neolítica na evolución da humanidade e valorar a súa importancia e as súas consecuencias ao comparalos cos elementos que conformaron as sociedades cazadoras e recolectoras.

Trátase de comprobar que se identifican os elementos básicos que conformaron as principais sociedades depredadoras e os cambios que acompañaron a revolución neolítica, constatando as consecuencias que esta ten na evolución da humanidade. Valorarase a importancia cultural da arte rupestre e do megalitismo atlántico.

8. Diferenciar os trazos que caracterizan algunha das primeiras civilizacións urbanas e a civilización grega, identificando os elementos orixinais desta última e valorando aspectos relevantes da súa contribución á civilización occidental.

Trátase de comprobar que se é capaz de localizar no tempo e no espazo as civilizacións de Exipto e/ou Mesopotamia e de Grecia, e caracterizar os elementos básicos que as conformaron -esclavismo, patriarcado...-e as diferenzas existentes na súa organización política -teocracia e democracia-. Así mesmo, de verificar se se é capaz de recoñecer os elementos relevantes da contribución de Grecia á civilización occidental.

9. Comprender os trazos característicos da cultura castrexa, a área xeográfica en que se desenvolveu e a súa particular forma de ocupación do territorio.

Trátase de avaliar a capacidade para percibir a influencia do pasado no asentamento, comparando o espazo ocupado polos castrexos e os límites actuais de Galicia, sen esquecer unha análise dos elementos sociais e artísticos máis elementais desta cultura.

Farase fincapé nas relacións coas culturas urbanas mediterráneas e atlánticas.

10. Caracterizar os trazos da organización política, económica e social da civilización romana na súa época de expansión, valorando a transcendencia da romanización na Hispania e na Gallaecia e a pervivencia do seu legado.

Preténdese comprobar se o alumnado coñece a herdanza da civilización romana, con especial atención á organización político-administrativa, social, económica e cultural, e identifica, no patrimonio artístico e noutros trazos actuais, o legado desa civilización no noso país. Así mesmo, procuraranse desenvolver algunhas ideas sobre o significado do cristianismo e os novos asentamentos que se producen no mundo tardorromano: suevo e visigodo.

11. Realizar unha lectura comprensiva de fontes de información e comunicar a información obtida de forma correcta por escrito.

Con este criterio trátase de avaliar que se len de forma comprensiva diferentes fontes de información tanto arqueolóxicas como escritas, obtendo as ideas principais que conteñen e relacionándoas con outras para formar esquemas explicativos, sendo capaz de comunicalas utilizando correctamente a expresión escrita.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN EN 2º ESO

1. Describir os trazos sociais, económicos, políticos, culturais e artísticos que caracterizan a Europa medieval a partir das funcións desempeñadas pola nobreza, o clero e o campesiñado e recoñecer a súa evolución ata a aparición do Estado moderno.

Trátase de comprobar se os alumnos e alumnas recoñecen os elementos básicos que caracterizan a economía feudal, o papel social dos distintos estamentos coas súas relacións, identificando os cambios sociais, culturais e artísticos que introduce o renacemento das cidades e o fortalecemento progresivo da autoridade monárquica ata a aparición do Estado moderno.

2. Situar no tempo e no espazo as diversas unidades políticas que coexistiron na Península Ibérica durante a Idade Media, distinguindo as súas peculiaridades e recoñecendo na España actual exemplos da pervivencia do seu legado cultural e artístico, particularmente no mundo urbano.

Pretende coñecer como se identifican as distintas etapas na formación e consolidación dos reinos cristiáns e de Al-Andalus, as características políticas, económicas, sociais e culturais fundamentais e se se recoñece a súa contribución cultural e artística a partir da análise dalgunhas obras relevantes e, en particular, a pervivencia destas contribucións nas cidades de orixe cristiá e musulmá.

3. Valorar a identidade do período medieval galego nos seus momentos fundamentais, destacando o papel hexemónico que exerce a Igrexa na economía, na cultura ou na articulación do poboamento e establecendo unha relación entre as súas crises sociais e a xeral do feudalismo. Trátase de saber se o alumnado é quen de situar no tempo e valorar o momento de auxe do Reino de Galicia e as súas manifestacións culturais e sociais.

Tamén, se sabe interpretar a significación particular do movemento irmandiño.

4. Distinguir os principais momentos na formación e evolución do Estado moderno destacando as características máis relevantes da monarquía hispánica e do imperio colonial español.

Trátase de comprobar se se identifican as distintas etapas da monarquía hispánica e as súas características políticas, así como o seu relevo na hexemonía europea, recoñecendo a importancia económica e política, para España e para América, do descubrimento e a formación do imperio colonial español. Así mesmo, destacar a posición dependente de Galicia neste contexto temporal e a particular forma de relación socio-económica que se establece no mundo rural galego.

5. Identificar e localizar os principais estilos artísticos do Medievo e da Idade Moderna, e aplicar ese coñecemento á análise dalgunhas obras e autores representativos destes estilos.

Trátase de comprobar se as alumnas e os alumnos diferencian os elementos básicos dos estilos artísticos medievais e da Idade moderna, contextualizándoos e subliñando a importancia dos estilos Románico e Barroco en Galicia.

6. Describir os factores que condicionan os comportamentos e movementos demográficos, utilizando os conceptos e indicadores básicos, caracterizando as tendencias predominantes e aplicando este coñecemento á análise do actual réxime demográfico de Galicia e España.

Preténdese avaliar se o alumnado coñece e se as alumnas e os alumnos son capaz de explicar, co vocabulario axeitado, as tendencias demográficas e as súas causas, utilizando estes coñecementos para analizar os contrastes, problemas e perspectivas que actualmente existen en Galicia, en España e no mundo. Do mesmo xeito, terán que analizarse as etapas da emigración galega e as súas consecuencias.

7. Identificar os trazos que caracterizan as sociedades actuais distinguindo a diversidade de grupos sociais que as configuran, e expoñendo algunha situación que relita a desigualdade social.

Trátase de avaliar se se coñecen os trazos da organización social, identificando os cambios que se produciron nos últimos tempos na familia, na mobilidade social, nos valores, etc., analizando os contrastes que se producen en diferentes áreas do mundo. Adoptarase unha actitude crítica fronte a manifestacións sexistas, racistas....

8. Analizar o crecemento das áreas urbanas e as súas novas modalidades, a diferenciación social e funcional do espazo urbano e algúns dos seus problemas, aplicando este coñecemento a exemplos de cidades españolas e galegas.

Con este criterio trátase de coñecer se o alumnado é consciente das causas que provocan o

aumento da poboación urbana. Tamén se trata de avaliar, a través dalgún exemplo galego, se se identifican os sectores e funcións do espazo urbano e se se analizan os seus problemas e impactos, propoñendo medidas que contribúan a melloralo.

9. Realizar de forma individual e tamén en grupo, coa axuda do profesor, un traballo sinxelo de carácter descritivo sobre algún pazo ou mosteiro da comarca, utilizando fontes diversas (prensa, bibliografía, páxinas web, etc.), seleccionando a información máis relevante, integrándoa nun esquema ou guión e comunicando os resultados do estudo de forma intelixible.

Trátase de avaliar en que medida o alumnado é capaz de planificar e realizar un pequeno traballo de síntese ou indagación, se selecciona información pertinente en función do obxectivo proposto e a organiza adecuadamente. Por outra parte, permite comprobar se asume con responsabilidade as tarefas que lle corresponden como membro dun grupo.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DE 1º e 2º de E.S.O.

En cada avaliación empregaremos como instrumentos de avaliación os seguintes:

a) **exames de avaliación:** alomenos dúas probas escritas por avaliación, nas que se recollan cuestións sobre os contidos procedimentais e conceptuais traballados e que se basearán nos criterios de avaliación das unidades avaliadas, tendo como finalidade a consecución dos obxectivos mínimos relativos a elas.

En cada proba figurará a puntuación que se lle vai dar a cada pregunta, esta darase cun número entre 0 e 10 podendo levar decimais.

1º DE ESO

Serán probas de resposta pechada como completar unha frase ou eixes cronolóxicos, encher un cadro ou un mapa de conceptos, etc; e probas de resposta restrinxida nas que se pide ó alumnado o que se vai avaliar, como definir conceptos e responder a preguntas brevemente, nas que o alumnado debía demostrar se asimilou os contidos impartidos.

2º DE ESO

Probas de resposta pechada como completar unha frase ou eixes cronolóxicos, encher un cadro ou un mapa de conceptos, etc; e probas de resposta restrinxida nas que se pide ó alumnado o que se vai avaliar, como definir conceptos e responder a preguntas brevemente, nas que o alumnado debía demostrar se asimilou os contidos impartidos.

b) **libreta:** no caderno do alumnado deben estar consignadas puntualmente todas as actividades da aula: síntesis teórica, exercicios de repaso/ reforzo como realización de mapas, climogramas, pirámides de poboación, eixes cronolóxicos, etc

c) **controles-exercicios** de reforzamento dos contidos traballados, e que realizados cada pouco tempo sirvan para controlar con maior periodicidade o traballo, dificultades, esforzo e rendemento

do alumnado

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DE 1º e 2º E.S.O.

Para superar con éxito cada avaliación o alumno debe obter 5 ou máis de 5 (ata un máximo de 10) despois de facer a suma dos seguintes elementos:

- A cualificación numérica obtida da media da proba ou probas que traten sobre os contidos mínimos.
- A realización de traballos e actividades feitas na casa tendo en conta a calidade, coidado na presentación de traballos, entrega puntual dos mesmos.
- unha serie valores, actitudes e normas observadas na clase como o comportamento e/ou interese pola materia, os compañeiros, o profesor, participación, e tamén respecto polo traballo e as opinións dos demais, especialmente ó realizar actividades en equipo.

O valor dos tres elementos citados son os seguintes (expresados en %): proba ou probas de avaliación: 70%; traballos e traballo recollido na libreta, interese e comportamento: 30%.

Para superar con éxito o curso, o alumnado ten que superar positivamente tódalas avaliacións.

ACTIVIDADE DE REFORZO

RECUPERACIÓN

No caso de non acadar o 5, o alumnado ten dereito a unha recuperación coa mesma estrutura das probas de avaliación. A nota máxima é de 5.

Farase un exame de recuperación de cada avaliación, despois de realizar cada unha das sesións de avaliación correspondentes.

CUALIFICACIÓN DE XUÑO

No caso de ter todas as avaliacións superadas, a cualificación final de curso obterase facendo a media aritmética das cualificacións destas. Esta media redondearase á alza ou á baixa segundo o traballo e/ou actitude e resultaran positivos ou negativos ó longo do curso respectivamente.

No caso de que o/a alumno/a teña algunha avaliación suspensa, a cualificación final será sempre negativa (inferior a 5) debendo presentarse ó exame de setembro con toda a materia.

PLAN DE TRABALLO DAS MATERIAS PENDENTES.

RECUPERACIÓN DE PENDENTES DE 1º de ESO.

Os/as alumnos/as que teñan pendente a materia poderán obter por recuperar a materia en dúas probas que estarán sometidos ó mesmo criterio de avaliación co alumnado do primeiro curso.

Deberán presentar unha serie de traballos por avaliación consistente nunha serie de exercicios

marcados polo profesor, supoñendo ata un 25% da nota final.

Os alumnos que suspendan algunha das dúas partes, farán a proba final coa parte pendente.

Para acadar unha avaliación positiva o/a alumno/a deberá obter unha cualificación media igual ou superior a 5 en cada unha das sesións de avaliación.

No caso de que non superara a totalidade da materia no exame de maio quedará pendente para setembro.

RECUPERACIÓN DE PENDENTES DE 2º de ESO.

Os/as alumnos/as que teñan pendente a materia poderán obter por recuperar a materia en dúas probas que estarán sometidos ó mesmo criterio de avaliación co alumnado do primeiro curso.

Deberán presentar unha serie de traballos por avaliación consistente nunha serie de exercicios marcados polo profesor, supoñendo ata un 25% da nota final.

Os alumnos que suspendan algunha das dúas partes, farán a proba final coa parte pendente.

Para acadar unha avaliación positiva o/a alumno/a deberá obter unha cualificación media igual ou superior a 5 en cada unha das sesións de avaliación.

No caso de que non superara a totalidade da materia no exame de maio quedará pendente para setembro.

PROBAS EXTRAORDINARIAS EN 1º e 2º de E.S.O

Proba extraordinaria de setembro

No caso de non acadar unha cualificación igual ou superior a 5 na sesión de avaliación ordinaria de xuño, os/as alumnos/as deberán facer unha proba extraordinaria en setembro, na que deberán examinarse de toda a materia, independentemente de que durante o curso tivera algún bloque temático superado.

Esta proba escrita constará de exercicios que recollerán os aspectos máis importantes da materia e estarán baseados sempre nos obxectivos mínimos que recolle esta programación, tendo a proba a mesma estrutura que as probas de avaliación.

Ademais terán que realizar un traballo ó longo do verán que terá un valor do 25% da nota, dependendo da calidade do traballo.

Para acadar unha avaliación extraordinaria de setembro positiva, o/a alumno/a deberá obter nela unha cualificación igual ou superior a 5, ó realizar a suma dos dous apartados anteriores.

CONTIDOS MÍNIMOS

O alumnado para ter unha avaliación positiva, deberá demostrar unha serie de capacidades:

PRIMEIRO CURSO.

- Coñece os puntos cardinais, os movementos da terra, as formas de representación, as grandes unidades do relevo dos continentes e distribución e o relevo dos fondos oceánicos.
- Identifica os fenómenos atmosféricos, os climas e a súa repartición xeográfica e características.

- Sabe realizar e interpretar climogramas.
- Coñece políticas de conservación e xestión sostible de medios e recursos.
- Diferencia os riscos climáticos: secas, chuvias torrenciais e ciclóns tropicais; e os riscos favorecidos pola acción humana e o desenvolvemento tecnolóxico.
- Recoñece o proceso de hominización e a evolución das distintas etapas da Prehistoria e Historia.
- Identifica as características das primeiras civilizacións: Exipto, Mesopotamia, Grecia e Roma.
- Describe o proceso de romanización en Hispania e Gallaecia.
- Coñece a ocupación dos suevos e os visigodos.

SEGUNDO CURSO

- Recoñece as características dos grandes imperios: Bizancio e o Islam, O imperio de Carlomagno e a arte e cultura.
- Diferencia as características do feudalismo: Señores, cregos e campesiños.
- Coñece o proceso de rexurdimento das cidades. Burguesía e organización gremial.
- Recoñece as características da arte románica e a arte gótica.
- Describe a evolución de Al- Andalus: conquista, evolución política, económica e social: emirato, califato e reinos de taifas.
- Identifica os vestixios da cultura islámica que permanecen na península Ibérica.
- Recoñece a evolución dos Reinos Cristiáns durante a reconquista.
- Coñece as características da poboación mundial, a distribución e a dinámica da poboación.
- Describe as características da poboación galega: movemento natural e movementos migratorios. As estruturas demográficas. O avellentamento da poboación.
- Recoñece a diferenza das distintas actividades económicas das sociedades: axentes económicos, produción, consumo...
- Identifica os distintos tipos de sociedades: industriais, agrarias, postindustriais.
- Recoñece as características do Estado, nación, nacionalidade, etc.e os tipos de réximes políticos (democracia, dictadura).
- Diferencia os distintos poderes do Estado.
- Coñece a organización política de Galicia e da Unión Europea.

XEOGRAFÍA DE 3º DE ESO

CONTIDOS

Bloque 1. Contidos comúns.

- Obtención e procesamento de información a partir da percepción das paisaxes xeográficas do contorno ou de imaxes, de fontes orais e de documentos visuais, cartográficos e estatísticos, incluídos os proporcionados polas tecnoloxías da información e a comunicación. Comunicación oral ou escrita da información obtida.
- Realización de debates, análises de casos ou resolución de problemas sobre algunha cuestión de actualidade servíndose, entre outras, das fontes de información que proporcionan os medios de comunicación, valorando informacións diversas sobre un mesmo feito, fundamentando as opinións, argumentando as propostas, respectando as dos demais e utilizando o vocabulario xeográfico axeitado.
- Realización de traballos de síntese e de indagación, utilizando información de fontes variadas e presentándoos correctamente, combinando diferentes formas de expresión incluídas as que proporcionan as tecnoloxías da información e a comunicación.

Bloque 2. Actividade económica e espazo xeográfico.

- A actividade económica. Necesidades humanas e recursos económicos. Conceptos, axentes e institucións básicas que interveñen na economía de mercado e a súa relación coas unidades familiares. Cambios recentes no mundo do traballo e o seu impacto espacial: a deslocalización.
- O sector agrario e as transformacións no mundo rural. A actividade pesqueira. A actividade e os espazos industriais. O proceso de terciarización: diversidade e importancia dos servizos na economía actual.
- Localización, caracterización e dinamismo dos principais eixos e focos de actividade económica, con especial referencia ao territorio galego.
- Observación e identificación das principais paisaxes xeográficas derivadas da actividade humana.
- Toma de conciencia do carácter esgotable dos recursos e da necesidade de racionalizar o seu consumo.
- O impacto da actividade económica: riscos e problemas ambientais. Medidas correctoras e políticas de sustentabilidade. Disposición favorable para contribuír á racionalización no consumo e ao desenvolvemento humano de forma equitativa e sustentable.

Bloque 3. Organización política e espazo xeográfico.

- A organización política das sociedades. Diferentes tipos de réximes políticos. Identificación dos principios e institucións dos réximes democráticos e as dificultades da súa implantación en Latinoamérica, Asia e África.
- O proceso de configuración territorial de Estado español. A organización política e administrativa de España. Diversidade xeográfica e desequilibrios rexionais.

- A realidade territorial de Galicia. Aldeas, parroquias, vilas e áreas urbanas. Comarcas e parroquias. Os desequilibrios espaciais.
- O espazo xeográfico europeo. Organización política e administrativa da Unión Europea. Funcionamento das institucións. A condición periférica de Galicia e repercusión das políticas europeas. A eurorrexión atlántica Galicia-Norte de Portugal.
- Localización e caracterización dos grandes ámbitos xeopolíticos, económicos e culturais do mundo.

Bloque 4. Transformacións e desequilibrios no mundo actual.

- Interdependencia e globalización. Movementos antiglobalización.
- Desenvolvemento humano desigual: indicadores e evolución recente. Actitude crítica cos desequilibrios no desenvolvemento. Políticas e organismos de cooperación.
- Tendencias, causas e consecuencias dos grandes desprazamentos de poboación no mundo actual. Análise da situación en Galicia, en España e en Europa.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Identificar os principais axentes e institucións económicas así como as funcións que desempeñan no marco dunha economía cada vez máis interdependente, e aplicar este coñecemento á análise e valoración crítica dalgunhas realidades actuais.

Con este criterio preténdese avaliar se se coñece o funcionamento básico da economía e se dispoñen, polo tanto, das claves imprescindibles para analizar algúns dos feitos e problemas que lles afectan a eles ou ás súas familias (inflación, custo da vida, mercado laboral, consumo, etc.) ou que caracterizan a actual globalización da economía.

2. Caracterizar os principais sistemas de explotación agraria e pesqueira existentes no mundo, e as paisaxes a que dan lugar, localizando algúns exemplos representativos destes, e utilizar esa caracterización para analizar algúns problemas do campo e da pesca españois e galegos, identificando as súas orixes históricas.

Avaliarase se o alumnado sabe recoñecer os trazos dos principais sistemas agrarios e as súas paisaxes, así como as transformacións técnicas e socioeconómicas do mundo rural. Tamén comprobar se utilizan estes conceptos ao analizar os problemas máis destacados do mundo agrario actual, en particular o galego. Igualmente, se son quen de analizar os principais problemas vinculados á actividade pesqueira.

3. Comprender e describir as transformacións que nos campos das tecnoloxías, da organización empresarial e da localización se están producindo nas actividades, espazos e paisaxes industriais, localizando e caracterizando os principais centros de produción no mundo, España e Galicia, e analizando as relacións de intercambio desigual.

Trátase de avaliar se as alumnas e os alumnos coñecen os principais tipos de industrias, se

identifican as actuais formas de produción e as novas paisaxes industriais e se localizan as zonas produtoras máis destacadas, comprendendo os factores que explican tal distribución. Igualmente, se se recoñecen as correntes de intercambio que xeran a produción e o consumo, nun contexto de relacións desiguais, analizando a situación actual da industria galega.

4. Identificar o desenvolvemento e a transformación recente das actividades terciarias, para entender os cambios que se están producindo tanto nas relacións económicas como sociais, e analizar as súas diversas repercusións espaciais, en particular no ámbito galego.

Con este criterio trátase de avaliar que se coñece o progresivo proceso de terciarización da economía actual, así como o papel que teñen os transportes e as comunicacións no artellamento do espazo, utilizando este coñecemento para explicar a extensión de novas formas e procesos urbanos a partir da análise da realidade galega.

5. Describir algún caso, con preferencia do ámbito galego, que mostre as consecuencias ambientais das actividades económicas e os comportamentos individuais e colectivos, recoñecendo as formas de desenvolvemento sustentable e ofrecendo algún exemplo de medidas correctoras, así como de acordos e políticas para frear a deterioración do ambiente.

Trátase de comprobar se o alumnado toma conciencia dos problemas que a ocupación e explotación do espazo pode xerar. Igualmente, que coñece posturas e políticas de defensa do ambiente, suxerindo actuacións e medidas concretas que melloren a calidade ambiental e colaboren na busca dun desenvolvemento sustentable.

6. Identificar e localizar os principais países e áreas xeoeconómicas e culturais do mundo, os estados europeos, e as comunidades autónomas de España, coñecendo a estrutura da Unión Europea e a organización político-administrativa e territorial galega e española.

Preténdese avaliar o grao de comprensión da realidade político-territorial como unha construción ao longo do tempo, localizando os estados europeos, os grandes países e áreas xeoeconómicas do mundo, e as comunidades autónomas españolas. Tamén a capacidade de analizar a situación de Galicia en Europa, valorando as repercusións das políticas comunitarias e as posibilidades de cooperación para superar as desvantaxes dunha posición excéntrica.

7. Comprender os trazos xeográficos comúns e diversos que caracterizan o territorio español e galego, e explicar as causas da súa diferente organización e os contrastes internos a partir do papel dos principais centros e eixos de actividade económica e de comunicación, en canto vertebradores do espazo.

Trátase de avaliar a comprensión da organización espacial nestes dous ámbitos, integrando o medio físico, a ocupación humana do territorio e a actividade económica, para explicar os contrastes e desequilibrios internos, analizando a súa natureza, causas, consecuencias e interrelacións.

8. Analizar indicadores socioeconómicos de diferentes países para comprender os conceptos de desenvolvemento humano e de estado de benestar, e recoñecer desequilibrios na súa distribución

e a dos recursos, explicando algunhas das súas causas e consecuencias, e amosando sensibilidade ante as desigualdades.

Avaliarase se se comprende a información estatística, expoñendo as súas conclusións, identificando diferenzas no grao de desenvolvemento e benestar entre países e dentro deles. Ademais, se se deducen consecuencias, amosando rexeitamento cara as desigualdades, e valorando de xeito crítico o papel que desempeñan organismos e institucións na loita contra elas.

9. Analizar algún exemplo representativo das tendencias migratorias na actualidade, identificando as súas causas e relacionándoas co proceso de globalización, así como as consecuencias para os países receptores e emisores, e manifestando actitudes de solidariedade no axuizamento deste fenómeno.

Preténdese avaliar que se saben utilizar os coñecementos sobre as tendencias do crecemento demográfico e de desenvolvemento económico -en particular a división mundial do traballo-para explicar os fluxos migratorios predominantes. Valorarase a capacidade para emitir un xuízo razoado desde o respecto pola diversidade cultural e o rexeitamento das situacións de explotación e dos comportamentos xenófobos e racistas.

10. Utilizar fontes diversas para obter, relacionar e procesar información sobre feitos sociais e comunicar as conclusións de forma organizada e intelixible, empregando para isto as posibilidades que ofrecen as TIC.

Avalíase o manexo correcto dos instrumentos gráficos e cartográficos. Trátase de comprobar se se utilizan as posibilidades que proporcionan as ferramentas informáticas básicas.

11. Participar en debates sobre cuestións de actualidade próximas á vida do alumnado, argumentando as propias opinións e manifestando actitudes de solidariedade.

Con este criterio preténdese comprobar a sensibilidade ante problemas do mundo actual, tales como a existencia de situacións de racismo, sexismo, deterioración ambiental, actitudes consumistas,... Por outra banda, avaliar o uso axeitado da linguaxe oral e da argumentación, así como a aceptación das normas que rexen o diálogo e a intervención en grupo.

TEMPORALIZACIÓN

CONTIDOS

1ª AVALIACIÓN

- **O espazo físico: o medio natural:** A tectónica de placas. O relevo. A auga e a ocupación humana. Características e elementos do clima. As zonas climáticas, variacións rexionais e microclimas. As catástrofes climáticas. Medios favorables e desfavorables para a nosa vida.
- **O medio físico de Europa, España e Galicia:** O relevo e as costas de Europa, España e Galicia. Os ríos e lagos de Europa, España e Galicia. Climas e paisaxes europeos. A situación de España en Europa.

- **Os Estados do mundo:** O Estado: definición e compoñentes. Os Estados do mundo. A diversidade dos Estados. As funcións do Estado. O Estado de benestar. Os Estados democráticos. As ditaduras. Estados laicos, confessionais e teocracias. Monarquías e repúblicas. Estados centralizados e descentralizados. As relacións entre os Estados. As organizacións internacionais. A ONU.
- **A UE, España e Galicia:** Os actuais Estados de Europa. A Unión Europea: historia, obxectivos e peso no mundo. As institucións da Unión. O sistema político español. A organización territorial do Estado español. A organización administrativa e territorial de Galicia.
- **A poboación mundial:** Natalidade, mortalidade, fecundidade, crecemento natural, etc. A evolución da poboación mundial. O modelo de transición demográfica. As características da poboación dos países subdesenvolvidos e desenvolvidos e as políticas demográficas que derivan delas
- **A importancia das migracións:** A distribución da poboación mundial. Factores físicos e humanos que explican esa distribución. As migracións: definición, causas e tipos. Principais movementos migratorios do pasado e actuais. As políticas de inmigración. Os efectos positivos e negativos das migracións nos países de saída e nos países de chegada.
- **A poboación na UE, España e Galicia.** A poboación da UE. A evolución, estrutura e distribución da poboación de España e de Galicia. As migracións en España: internas e externas.
- Obtención e procesamento de información a partir da percepción das paisaxes xeográficas do contorno ou de imaxes, de fontes orais e de documentos visuais, cartográficos e estatísticos, incluídos os proporcionados polas tecnoloxías da información e a comunicación. Comunicación oral ou escrita da información obtida.
- Realización de debates, análises de casos ou resolución de problemas sobre algunha cuestión de actualidade servíndose, entre outras, das fontes de información que proporcionan os medios de comunicación, valorando informacións diversas sobre un mesmo feito, fundamentando as opinións, argumentando as propostas, respectando as dos demais e utilizando o vocabulario xeográfico axeitado.
- Realización de traballos de síntese e de indagación, utilizando información de fontes variadas e presentándoos correctamente, combinando diferentes formas de expresión incluídas as que proporcionan as tecnoloxías da información e a comunicación.

2ª AVALIACIÓN

- **A actividade económica:** Definición e estudo. Os sectores económicos. Os axentes económicos. Os factores produtivos. Principais problemas relacionados co traballo. Os sistemas económicos: de subsistencia, comunista e capitalista. A lei da oferta e a demanda
- **Unha economía globalizada:** definición, factores, efectos. As institucións da economía mundial. Estados Unidos: a gran potencia. Outros grandes centros da economía mundial:

Unión Europea, Xapón, «dragóns asiáticos», China e India. Outros centros económicos: Rusia, Brasil, África do Sur e Australia.

- **A actividade agrícola:** Os factores físicos e factores humanos que condicionan o aproveitamento agrícola. Os elementos das paisaxes agrarias. A agricultura de mercado. A agricultura de plantación. A agricultura tradicional
- **Outras actividades do sector primario:** A gandaría: A gandaría intensiva e a extensiva. A pesca: definición, tipos (litoral, de baixura e de altura), principais caladoiros e potencias pesqueiras. A acuicultura. A explotación forestal. A silvicultura.
- **O sector primario na UE, España e Galicia:** trazos xerais e políticas comúns (PAC e Política Pesqueira Común). A agricultura e a gandaría española e galega. As paisaxes agrarias españolas. A pesca e a explotación forestal en España e en Galicia.
- **Materias primas, enerxía e auga.** Os recursos: As materias primas: definición e tipos. Os tipos de minerais. A minería. A enerxía. O petróleo e o gas natural. A produción de electricidade: formas convencionais e enerxías alternativas. A auga
- O impacto da actividade económica: riscos e problemas ambientais. Medidas correctoras e políticas de sustentabilidade. Disposición favorable para contribuír á racionalización no consumo e ao desenvolvemento humano de forma equitativa e sustentable.
- Obtención e procesamento de información a partir da percepción das paisaxes xeográficas do contorno ou de imaxes, de fontes orais e de documentos visuais, cartográficos e estatísticos, incluídos os proporcionados polas tecnoloxías da información e a comunicación.
- Comunicación oral ou escrita da información obtida.
- Realización de debates, análises de casos ou resolución de problemas sobre algunha cuestión de actualidade servíndose, entre outras, das fontes de información que proporcionan os medios de comunicación, valorando informacións diversas sobre un mesmo feito, fundamentando as opinións, argumentando as propostas, respectando as dos demais e utilizando o vocabulario xeográfico axeitado.
- Realización de traballos de síntese e de indagación, utilizando información de fontes variadas e presentándoos correctamente, combinando diferentes formas de expresión incluídas as que proporcionan as tecnoloxías da información e a comunicación.

3ª AVALIACIÓN

- **Os recursos na UE, España e Galicia:** A minaría na Unión Europea. As fontes de enerxía na UE. A Política Europea da Enerxía (PEE). A auga na UE. A minaría en España e en Galicia. As fontes de enerxía en España e en Galicia. Os recursos hídricos en España.
- **A actividade industrial: deslocalización e globalización:** A revolución industrial, o nacemento da industria moderna. A terceira revolución industrial. Os factores de localización industrial. Os tipos de industria: a industria pesada e a industria lixeira. As grandes rexións industriais do mundo. A industria nos países desenvolvidos e subdesenvolvidos.

- **A industria na UE, España e Galicia:** A industria na UE: principais tipos de industrias. Os retos da industria europea. O proceso de industrialización en España. As características da industria española actual. As características da industria galega actual e o seu peso dentro da economía.
- **Como son os servizos?:** O sector servizos: definición e clasificación. O comercio. Os servizos financeiros. Os transportes. O turismo. Os servizos de información e comunicación. Os servizos da Administración do Estado. Os servizos sociais e persoais. Os servizos a empresas.
- **O sector terciario na UE, España e Galicia:** Trazos xerais, políticas comúns do sector terciario na UE, en España e en Galicia. O comercio en España e en Galicia. Os servizos financeiros en España. Os transportes en España e en Galicia. O turismo en España e en Galicia.
- **O reto do desenvolvemento e o benestar:** Definición. Os indicadores do desenvolvemento. Países desenvolvidos e países subdesenvolvidos. Os principais contrastes económicos e sociais entre os países desenvolvidos e os países subdesenvolvidos. As causas do subdesenvolvemento. Os Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio.
- **O reto ambiental:** factores que afectan máis intensamente ao medio. As políticas nacionais sobre medio natural. Principais tratados e acordos internacionais. A contaminación atmosférica e o cambio climático. A contaminación das augas. A deforestación. A perda de biodiversidade. A degradación do solo.
- Obtención e procesamento de información a partir da percepción das paisaxes xeográficas do contorno ou de imaxes, de fontes orais e de documentos visuais, cartográficos e estatísticos, incluídos os proporcionados polas tecnoloxías da información e a comunicación.
- Comunicación oral ou escrita da información obtida.
- Realización de debates, análises de casos ou resolución de problemas sobre algunha cuestión de actualidade servíndose, entre outras, das fontes de información que proporcionan os medios de comunicación, valorando informacións diversas sobre un mesmo feito, fundamentando as opinións, argumentando as propostas, respectando as dos demais e utilizando o vocabulario xeográfico axeitado.
- Realización de traballos de síntese e de indagación, utilizando información de fontes variadas e presentándoos correctamente, combinando diferentes formas de expresión incluídas as que proporcionan as tecnoloxías da información e a comunicación.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DE 3º de E.S.O.

En cada avaliación empregaremos como instrumentos de avaliación os seguintes:

- a) **exames de avaliación:** alomenos dúas probas escritas por avaliación, nos que se recollan

cuestións sobre os contidos procedimentais e conceptuais traballados e que se basearán nos criterios de avaliación das unidades avaliadas, tendo como finalidade a consecución dos obxectivos mínimos relativos a elas.

En cada proba figurará a puntuación que se lle vai dar a cada pregunta, esta darase cun número entre 0 e 10 podendo levar decimais.

Probas de resposta restrinxida como definir conceptos, responder a preguntas brevemente, analizar gráficos, nas que o alumnado debía demostrar se asimilou os contidos impartidos.

Asemade incluírán a interpretación e realización de mapas físicos e políticos, e terase en conta o traballo diario na clase, a realización de traballos, a participación e o comportamento.

Nas probas deberán demostrar os criterios de avaliación de cada trimestre.

b) **libreta**: no caderno do alumnado deben estar consignadas puntualmente todas as actividades da aula: síntesis teórica, exercicios de repaso/ reforzo como realización de mapas, climogramas, pirámides de poboación, eixes cronolóxicos, etc

c) **controles-exercicios** de reforzamento dos contidos traballados, e que realizados cada pouco tempo sirvan para controlar con maior periodicidade o traballo, dificultades, esforzo e rendemento do alumnado

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN de 3º ESO

Para superar con éxito cada avaliación o alumno debe obter 5 ou máis de 5 (ata un máximo de 10) despois de facer a suma dos seguintes elementos:

- A cualificación numérica obtida da media da proba ou probas que traten sobre os contidos mínimos.
- A realización de traballos e actividades feitas na casa tendo en conta a calidade, coidado na presentación de traballos, entrega puntual dos mesmos.
- unha serie valores, actitudes e normas observadas na clase como o comportamento e/ou interese pola materia, os compañeiros, o profesor, participación, e tamén respecto polo traballo e as opinións dos demais, especialmente ó realizar actividades en equipo.

O valor dos tres elementos citados son os seguintes (expresados en %): proba ou probas de avaliación: 80%; traballos e traballo recollido na libreta (15%), actitude, interese e comportamento: 5%.

Para superar con éxito o curso, o alumnado ten que superar positivamente tódalas avaliacións.

CUALIFICACIÓN DE XUÑO

No caso de ter todas as avaliacións superadas, a cualificación final de curso obterase facendo a media aritmética das cualificacións destas. Esta media redondearase á alza ou á baixa segundo o traballo e/ou actitude e resultaran positivos ou negativos ó longo do curso respectivamente.

No caso de que o/a alumno/a teña algunha avaliación suspensa a cualificación final será sempre negativa (inferior a 5) debendo presentarse ó exame de setembro con toda a materia.

ACTIVIDADES DE REFORZO

RECUPERACIÓN NO CURSO

No caso de non acadar o 5 o alumnado ten dereito a unha recuperación coa mesma estrutura das probas de avaliación. A nota máxima é de 5.

Farase un exame de recuperación de cada avaliación, despois de realizar cada unha das sesións de avaliación correspondentes.

RECUPERACIÓN DE PENDENTES DE 3º de ESO.

Os/as alumnos/as que teñan pendente a materia poderán obter por recuperar a materia en dúas probas que estarán sometidos ó mesmo criterio de avaliación co alumnado do terceiro curso.

Deberán presentar unha serie de traballos por probas consistente nunha serie de exercicios marcados polo profesor e que poderán ser valorados ata un 25% da nota.

Para acadar unha avaliación positiva o/a alumno/a deberá obter unha cualificación media igual ou superior a 5 en cada unha das sesións de avaliación.

Os alumnos que suspendan algunha das partes, farán a proba final coa parte pendente.

No caso de que non superara a totalidade da materia no exame de maio quedará pendente para setembro.

PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

No caso de non acadar unha cualificación igual ou superior a 5 na sesión de avaliación ordinaria de xuño, os/as alumnos/as deberán facer unha proba extraordinaria en setembro, na que deberán examinarse de toda a materia.

A proba de setembro consistirá en contestar a unha serie de cuestións referidas aos contidos mínimos e seguindo os criterios de avaliación do curso.

Ademais terán que realizar un traballo ó longo do verán que terá un valor do 25% da nota, dependendo da calidade do traballo.

Para acadar unha avaliación extraordinaria de setembro positiva, o/a alumno/a deberá obter nela unha cualificación igual ou superior a 5, ó realizar a suma dos dous apartados anteriores.

CONTIDOS MÍNIMOS

Para obter unha avaliación positiva na asignatura, o alumnado terá que:

1ª AVALIACIÓN

- Coñecer os trazos característicos do medio físico terrestre: relevo, augas, climas e paisaxes.
- Identificar e localizar os principais países e áreas xeoeconómicas e culturais do mundo, os

estados europeos, e as comunidades autónomas de España.

- Coñecer a estrutura da Unión Europea e a organización político-administrativa e territorial galega e española.
- Describir os trazos xeográficos comúns e diversos que caracterizan o territorio español e galego, e explicar as causas da súa diferente organización e os contrastes internos.
- Coñecer o significado dos conceptos natalidade, mortalidade, crecemento natural, tipos de migracións identificando as súas causas.
- Utilizar fontes diversas para obter, relacionar e procesar información sobre feitos sociais e comunicar as conclusións de forma organizada e intelixible.

2ª AVALIACIÓN

- Identificar os principais axentes e institucións económicas así como as funcións que desempeñan.
- Coñecer os principais sistemas de explotación agraria e pesqueira existentes no mundo, e as paisaxes a que dan lugar.
- Describir as consecuencias ambientais das actividades económicas e os comportamentos individuais e colectivos, recoñecendo as formas de desenvolvemento sustentable.
- Comprender os conceptos de desenvolvemento humano e de estado de benestar.
- Explicar as causas e consecuencias dos desequilibrios na distribución dos recursos.
- Utilizar fontes diversas para obter, relacionar e procesar información sobre feitos sociais e comunicar as conclusións de forma organizada e intelixible.

3ª AVALIACIÓN:

- Describir as transformacións que se están producindo nas actividades, espazos e paisaxes industriais.
- Localizar e caracterizar os principais centros de produción no mundo, España e Galicia.
- Identificar o desenvolvemento e a transformación recente das actividades terciarias e analizar as repercusións espaciais.
- Coñecer as consecuencias ambientais das actividades económicas.
- Utilizar fontes diversas para obter, relacionar e procesar información sobre feitos sociais e comunicar as conclusións de forma organizada e intelixible.

HISTORIA DE 4º DE ESO

CONTIDOS

Bloque 1. Contidos comúns.

- Localización no tempo e no espazo dos acontecementos e procesos históricos máis relevantes do mundo contemporáneo. Identificación dos factores que interveñen nos procesos de cambio histórico, considerando as súas interrelacións. Diferenciación de causas e consecuencias e valoración do papel dos homes e as mulleres, individual e colectivamente, como suxeitos da historia.
- Procura, selección e obtención de información de fontes escritas, obtida segundo criterios de veracidade e pertinencia, diferenciando os feitos das opinións e as fontes primarias das secundarias. Contraste de informacións contraditorias e/ou complementarias a propósito dun mesmo feito ou situación. Análise e traballo con textos históricos de especial relevancia.
- Análise de feitos ou situacións relevantes da actualidade, particularmente de Galicia, con indagación dos seus antecedentes históricos e das circunstancias que os condicionan.
- Valoración dos dereitos humanos e rexeitamento de calquera forma de discriminación ou de dominio. Visión crítica ante as situacións inxustas e valoración do diálogo e procura da paz na resolución dos conflitos.
- Recoñecemento dos elementos básicos que configuran os principais estilos ou artistas relevantes do mundo contemporáneo, contextualizándoos na súa época, e interpretación de obras artísticas significativas de arquitectura, artes plásticas, literatura e música.

Bloque 2. Bases históricas da sociedade actual.

- Transformacións políticas e económicas na Europa do Antigo Réxime. A crise do Estado absoluto. As ideas ilustradas. Reformismo borbónico en España. A Ilustración galega: as Sociedades Económicas de Amigos do País.
- Transformacións políticas e socioeconómicas no século XIX. Revolución industrial. Liberalismo, nacionalismo e imperialismo: activismo revolucionario para a transformación de Europa. Novo modelo social e movemento obreiro. A exclusión das mulleres do espazo público e a súa loita pola igualdade: sufraxismo e dereito á educación.
- Crise do Antigo Réxime e construción do Estado liberal na España do século XIX. A fin do imperio colonial español. As desamortizacións e a súa importancia en Galicia.
- Grandes cambios e conflitos na primeira metade do século XX. Imperialismo, guerra e revolución. A depresión de 1929 e o auxe dos fascismos. A revolución soviética.
- Transformacións na España do século XX: crise do Estado liberal; a II República; guerra civil e represión en Galicia; franquismo. As reivindicacións periféricas: o nacionalismo galego.
- Arte e cultura na época contemporánea.

Bloque 3. O mundo actual.

- A orde política e económica mundial na segunda metade do século XX: bloques de poder e modelos socioeconómicos. Os procesos de descolonización e o terceiro mundo. O neocolonialismo. O papel dos organismos internacionais.
- Transición política e configuración do Estado democrático en España. O Estatuto de autonomía de Galicia.
- Proceso de construción da Unión Europea. España e Galicia dentro da Unión Europea hoxe. A eurorrexión Galicia-Norte de Portugal.
- Cambios nas sociedades actuais. Os novos movementos sociais e culturais. Os medios de comunicación e a súa influencia.
- A desaparición da URSS e a nova orde mundial: globalización e novos centros de poder.
- Focos de tensión e perspectivas no mundo actual.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Situar no tempo e no espazo períodos, feitos e procesos históricos relevantes aplicando as convencións habituais no estudo da historia.

Trátase de avaliar se as alumnas e os alumnos coñecen as principais etapas e períodos cronolóxicos e se son capaces de comprender as nocións de simultaneidade e cambio, e os momentos e procesos que caracterizan o tránsito dunhas etapas a outras, aplicando estas nocións á evolución histórica desde o século XVIII ao momento actual.

2. Identificar as causas e consecuencias de feitos e procesos históricos significativos, establecendo conexións entre elas e recoñecendo a causalidade múltiple que comportan os feitos sociais.

Trátase de comprobar que se é capaz de explicar os factores que inflúen nun feito ou proceso histórico significativo, recoñecendo a natureza, xerarquización e interrelación das causas, así como as súas consecuencias a curto e longo prazo.

3. Expoñer as características sociais, económicas e políticas do Antigo Réxime derivando delas as transformacións que se producen en Europa no século XVIII e explicando os trazos significativos do reformismo borbónico en España e en Galicia.

Trátase de comprobar, partindo do coñecemento dos trazos xerais da sociedade no Antigo Réxime, que se recoñecen os cambios producidos no século XVIII, describindo o carácter centralizador e reformista do despotismo ilustrado en España e Galicia, destacando neste caso os esforzos de mellora económica e a reivindicación dunha cultura propia.

4. Identificar os trazos fundamentais das revolucións industriais e liberal-burguesas, valorando os grandes procesos de transformación que experimentou o mundo occidental, e analizando as particularidades destes procesos en España e Galicia en comparación con outros exemplos representativos.

Búscase comprobar que se recoñecen os cambios que a revolución industrial introduciu na produción e os diferentes ritmos de implantación do proceso en Europa e en Galicia, así como as transformacións que dela se derivan coa aparición de grupos sociais que planean reivindicacións desde posicións sindicais, socialistas ou anarquistas. Tamén, comprobar se se identifican e se saben explicar as bases políticas, sociais, ideolóxicas e administrativas do liberalismo e do nacionalismo e o xeito particular de implantación do Estado liberal en España e en Galicia, coa significación que ten o proceso desamortizador e o sistema caciquil.

5. Explicar as razóns da hexemonía política e económica dos países europeos desde a segunda metade do século XIX, identificando os conflitos e problemas que caracterizan estes anos, tanto entre como dentro dos estados, especialmente os relacionados coa expansión colonial e coas tensións sociais e políticas.

Trátase de avaliar que se coñecen os acontecementos máis relevantes que explican o protagonismo de Europa durante a época do imperialismo e as consecuencias desta expansión colonial no ámbito das relacións internacionais e dos propios países.

6. Caracterizar e situar cronolóxicamente e xeográficamente as grandes transformacións e conflitos mundiais que tiveron lugar na primeira metade do século XX.

Preténdese valorar se se identifican os principais acontecementos e procesos e as súas interaccións no panorama internacional desta época -como son a revolución rusa, as guerras mundiais, a gran depresión-, e os trazos básicos dos totalitarismos contraponéndooos cos réximes democráticos.

7. Analizar os procesos de cambio desde a segunda metade do século XX, e aplicar este coñecemento á comprensión dalgúns dos problemas internacionais máis destacados da actualidade.

Trátase de comprobar que o alumnado é quen de analizar os procesos de descolonización, a división do mundo en bloques, a súa crise e a problemática conformación dunha nova orde mundial, co fin de comprender mellor a realidade presente. Será de interese comprobar a capacidade de analizar algúns problemas internacionais actuais á luz dos acontecementos citados.

8. Identificar e caracterizar as distintas etapas da evolución política, social e económica de España e de Galicia durante o século XX e os avances e retrocesos no camiño cara á modernización económica, á consolidación do sistema democrático, e á pertenza á Unión Europea.

Trátase de avaliar se o alumnado recoñece as causas da crise da monarquía parlamentaria, as políticas reformistas emprendidas durante a Segunda República, a quebra que supón a guerra civil, a caracterización e evolución do franquismo -desenvolvemento económico e cambios sociais- e a transición política ata a Constitución de 1978, e a consolidación do Estado democrático e autonómico no marco da pertenza de España e de Galicia á Unión Europea.

9. Realizar traballos individuais e en grupo sobre algún foco de tensión política ou social no

mundo actual, indagando os seus antecedentes históricos, analizando as causas e previndo posibles desenlaces, utilizando para iso diversas fontes de información, incluídas as que permitan obter interpretacións diferentes ou complementarias dun mesmo feito.

Trátase de avaliar a capacidade do alumnado para abordar, asesorado polo profesor, o estudo dunha situación do mundo en que vive, buscando os antecedentes e causas que a orixinan, aplicando os seus coñecementos para prever, desde a lóxica, as súas posibles consecuencias. Tamén de comprobar se ten iniciativa para planificar o traballo, acceder con certa autonomía a diversas fontes de información, analizar e organizar esta e presentar as conclusións de maneira clara utilizando, de ser o caso, as posibilidades que ofrecen as TIC.

10. Realizar en pequeno grupo unha investigación no contorno sobre algún aspecto da historia recente, utilizando fontes orais que permitan traballar aspectos de vida cotiá e memoria histórica, e procurar conecta-los a contextos máis amplos, sendo capaz de expoñer e defender as súas conclusións.

Trátase de comprobar a capacidade do alumnado para valorar o papel que xogan as persoas anónimas nos procesos históricos, que se inicie nun método de investigación e que sexa capaz de elaborar conclusións a partir de distintos datos que debe saber interpretar.

TEMPORALIZACIÓN

CONTIDOS

1ª AVALIACIÓN

O século XVIII: o Antigo Réxime

A sociedade estamental e as súas características. As actividades económicas e a organización do mundo rural.

O absolutismo das monarquías europeas e o mercantilismo como sistema económico. O parlamentarismo inglés.

A Ilustración e o despotismo ilustrado. O liberalismo e a quebra do Antigo Réxime.

A Guerra de Sucesión española e a chegada dos Borbóns: reformismo e centralismo. Dous estilos artísticos diferentes: o Rococó e o Neoclasicismo.

As revolucións políticas (1776-1848)

A Revolución Americana e o nacemento dos Estados Unidos de América.

A Revolución Francesa. O imperio napoleónico. A Restauración: a volta do absolutismo monárquico e a reorganización do mapa europeo (o Congreso de Viena).

As revolucións liberais de 1820, 1830 e 1848.

A independencia de Hispanoamérica.

A arte na época das revolucións: o mantemento do Neoclasicismo e o nacemento do Romanticismo.

A revolución industrial

Fases do proceso. A primeira revolución industrial: fábricas, mecanización da produción e división do traballo. A revolución dos transportes. A segunda revolución industrial: nace a gran empresa (sociedades anónimas; cártel, trust e holding como formas de concentración empresarial), a banca moderna, e o taylorismo e o fordismo como sistemas de produción.

A sociedade de clases. O movemento obreiro: o marxismo e o anarquismo como bases ideolóxicas.

A corrente cultural do Realismo.

Nacións e imperios (1850-1914)

O nacionalismo no século XIX. Os procesos de disgregación: a independencia de Bélxica, Grecia, Serbia, Rumania, Montenegro, Bulgaria e Albania.

Os procesos de unificación: o nacemento do reino de Italia e do imperio alemán. A formación dos Estados Unidos: a conquista do Oeste, a Guerra de Secesión e a Reconstrución. A consolidación do liberalismo en Gran Bretaña e Francia.

Os réximes autoritarios de Rusia, Alemaña e o Imperio Austrohúngaro. Os factores do imperialismo e os grandes imperios coloniais do século XIX.

As correntes pictóricas e escultóricas: Impresionismo, Postimpresionismo, Expresionismo, Fauvismo e Cubismo.

A nova arquitectura: o Modernismo ou Art nouveau.

España no século XIX

A Guerra da Independencia. As Cortes de Cádiz e a Constitución de 1812, a primeira constitución española.

A volta ao absolutismo con Fernando VII: etapas do seu reinado e conflitos.

A construción do Estado liberal con Isabel II: etapas do seu reinado e problemas. O Sexenio Democrático: a monarquía de Amadeo I de Saboya e a Primeira República.

A Restauración: a volta da monarquía constitucional e a alternancia pacífica de conservadores e liberais no poder.

O inicio da industrialización: características e zonas de desenvolvemento. O cambio demográfico, o crecemento urbano e a sociedade de clases.

2ª AVALIACIÓN

Tensións e conflitos (1914-1939)

A Paz Armada: a orixe do conflito. A Primeira Guerra Mundial: os países belixerantes e as fases do conflito.

Os tratados da Paz de París: un novo mapa de Europa. O mundo nos «felices anos 20».

A crise do 29: causas e consecuencias. A consolidación da sociedade de masas e a emancipación da muller.

Os avances da ciencia e o auxe das Vangardas artísticas

A URSS, un novo modelo de Estado

O fin do zarismo: as revolucións de 1905 e de febreiro de 1917. A Revolución de Outubro de 1917 e o ascenso bolxevique.

O goberno de Lenin. A ditadura estalinista.

Fascismo e nazismo

Mussolini e o fascismo italiano.

A República de Weimar. Hitler e o nazismo alemán. Militarismo e expansionismo.

A Segunda Guerra Mundial

O expansionismo alemán e o fracaso da política de apaciguamento.

A Segunda Guerra Mundial.

As conferencias de paz: Yalta e Postdam.

As consecuencias da guerra.

España de 1902 a 1939

A crise do 98. O reinado de Afonso XIII. A crise do sistema liberal. A ditadura de Curmán de Rivera.

A Segunda República. A Guerra Civil española.

A Idade de Prata: as xeracións do 98, do 14 e do 27.

3ª AVALIACIÓN

A Guerra Fría (1939-1989)

Un mundo bipolar. O bloque occidental: membros e características. O bloque comunista: membros e características.

As etapas da Guerra Fría.

A descolonización

A descolonización: definición, causas e procesos. A descolonización en Asia.

A descolonización en África. Oriente Medio: o conflito árabe-israelí.

O colonialismo e o subdesarrollo.

O mundo da Guerra Fría

Os anos dourados de Occidente. A crise do petróleo. A hexemonía estadounidense.

Europa occidental e a Comunidade Económica Europea. O milagre xaponés. A

«desestalinización» na URSS.

O maoísmo en China. A Revolución Cubana. O fundamentalismo islámico en Irán e Afganistán.

A evolución doutros países de América Latina, África e Asia.

España: a ditadura de Franco (1939-1975)

As características xerais da ditadura franquista. Os apoios do franquismo.

A situación dos vencidos: exilio e represión. Os anos da posguerra (1939-1945): fascismo e miseria.

O asentamento do réxime (1945-1959). Os cambios dos anos 60. A crise final da ditadura.

España: transición e democracia

Da morte de Franco á chegada de Suárez ao poder. A transición: das primeiras eleccións democráticas á chegada dos socialistas ao poder.

A primeira fase socialista (1982-1996). Os gobernos do Partido Popular (1996-2004)

A volta dos socialistas ao poder en 2004.

A política interior: profundización das liberdades e desenvolvemento do Estado das Autonomías.

O intenso cambio social: envellecemento, inmigración, o cambio das mulleres, a mellora educativa.

O mundo a principios do século XXI (TRABALLO INDIVIDUAL DUN APARTADO)

A desaparición do bloque comunista: a perestroika de Gorbachov, as revolucións de 1989 en Europa do Leste e a disolución da URSS.

Estados Unidos, única superpotencia. A Unión Europea: do Tratado de Maastricht aos retos actuais.

Rusia: de Yeltsin a Putin. China logo de Mao. O mundo islámico.

Grandes conflitos dos últimos anos.

A globalización: características, novos centros da economía mundial, a pervivencia do subdesenvolvemento.

Cambios sociais: urbanización, terciarización, migracións e multiculturalidade, o novo papel da muller, movementos sociais actuais.

A cultura do noso tempo: os avances da ciencia e a técnica, a sociedade da información e a comunicación, o predominio da cultura de masas.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En cada avaliación empregaremos como instrumentos de avaliación os seguintes:

a) **exames de avaliación:** alomenos dúas probas escritas por avaliación, nos que se recollan cuestións sobre os contidos procedimentais e conceptuais traballados e que se basearán nos criterios de avaliación das unidades avaliadas, tendo como finalidade a consecución dos obxectivos mínimos relativos a elas.

En cada proba figurará a puntuación que se lle vai dar a cada pregunta, esta darase cun número entre 0 e 10 podendo levar decimais.

As probas consistirán en contestar a cuestións relacionadas cos contidos vistos na clase e que demostren que adquiriron os conceptos, procedementos mínimos esixidos como a localización espacial e cronolóxica de feitos e personaxes destacados, relacionar distintos tipos de feitos (políticos, económicos, sociais) nun acontecemento histórico, a correcta expresión escrita, interpretación de mapas, gráficos e textos.

Nas probas deberán demostrar os criterios de avaliación de cada trimestre.

b) **libreta:** no caderno do alumnado deben estar consignadas puntualmente todas as actividades da aula: síntesis teórica, exercicios de repaso/ reforzo como realización de mapas, eixes cronolóxicos, etc

c) **controles-exercicios** de reforzamento dos contidos traballados, e que realizados cada pouco tempo sirvan para controlar con maior periodicidade o traballo, dificultades, esforzo e rendemento do alumnado

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para superar con éxito cada avaliación o alumno debe obter 5 ou máis de 5 (ata un máximo de 10) despois de facer a suma dos seguintes elementos:

- A cualificación numérica obtida da media dos **exames de avaliación** que traten sobre os contidos mínimos. 70 % da nota.
- A cualificación numérica obtida da media dos **controles-exercicios**. 15 % da nota.
- A realización de traballos e actividades feitas na casa (**libreta**) tendo en conta a calidade, coidado na presentación de traballos, entrega puntual dos mesmos. 10% da nota.
- unha serie **valores, actitudes e normas** observadas na clase como o interese pola materia, participación, e tamén respecto polo traballo e as opinións dos demais, especialmente ó realizar actividades en equipo. 5% da nota.

Para superar con éxito o curso, o alumnado ten que superar positivamente tódalas avaliacións.

ACTIVIDADES DE REFORZO

RECUPERACIÓN

No caso de non acadar o 5 o alumnado ten dereito a unha recuperación coa mesma estrutura das probas de avaliación.

Farase un exame de recuperación de cada unha das dúas primeiras avaliacións, despois de realizar cada unha das sesións de avaliación correspondente.

CUALIFICACIÓN DE XUÑO

No caso de ter todas as avaliacións superadas e ter entregado o traballo individual sobre un dos apartados do Mundo a principios do século XXI, a cualificación final de curso obterase facendo a media aritmética das cualificacións destas. Esta media redondearase á alza ou á baixa segundo o traballo e/ou actitude e resultaran positivos ou negativos ó longo do curso respectivamente.

PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO

No caso de non acadar unha cualificación igual ou superior a 5 na sesión de avaliación ordinaria de xuño, os/as alumnos/as deberán facer unha proba extraordinaria en setembro, na que deberán examinarse de toda a materia.

A proba de setembro consistirá en contestar a unha serie de cuestións referidas aos contidos mínimos e seguindo os criterios de avaliación do curso.

Ademais terán que realizar un traballo ó longo do verán que terá un valor do 25% da nota, dependendo da calidade do traballo.

Para acadar unha avaliación extraordinaria de setembro positiva, o/a alumno/a deberá obter nela unha cualificación igual ou superior a 5, ó realizar a suma dos dous apartados anteriores.

CONTIDOS MÍNIMOS

O alumnado, para ter unha avaliación positiva, deberá demostrar que: (por avaliacións)

- Enumera-las características do sistema do Antigo Réxime (política, sociedade, economía)
- Describi-las causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución Americana e Francesa.
- Explica-las características do sistema liberal.
- Enumera-las características da arte no período revolucionario.
- Analizar en qué consistiu a Restauración e cáles foron as súas consecuencias. Describi-los ciclos revolucionarios da primeira metade do século XIX en Europa.
- Compara-las unificacións italiana e alemana.
- Explica-los cambios que supuxo a revolución industrial a nivel económico, social, demográfico.
- Explicar en qué consistiu a segunda revolución industrial e sinala-las diferencias e as semellanzas coa primeira fase industrializadora.
- Dar unha explicación razoada do nacemento do movemento obreiro e as principais doutrinas en que se dividiu.
- Explica-las causas da guerra da Independencia española.
- Coñece-los cambios políticos e as características na Península no século XIX
- Explica-las características xerais da política e a sociedade galegas do século XIX, en especial a conformación do galeguismo.
- Explicar qué foi o imperialismo: definición, factores que o motivaron e formas de dominio sobre as colonias; localizar-los principais imperios coloniais do XIX e analizar-las consecuencias do imperialismo.
- Describi-las causas, desenvolvemento e consecuencias da Primeira Guerra Mundial.
- Analizar causas, desenvolvemento e consecuencias da Revolución Rusa e explica-las semellanzas e diferencias entre as etapas de Lenin e Stalin.

- Describi-las características do fascismo italiano e do nacionalsocialismo alemán e analiza-la toma do poder en Italia por Mussolini e de Hitler en Alemaña.
- Comprende-las causas da caída do réxime da Restauración e as características da ditadura de Miguel Primo de Rivera.
- Describi-lo sistema político instaurado en España durante a Segunda República e analiza-las fases polas que pasou.
- Explica-las causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Guerra Civil española.
- Analiza-las causas, fases e as consecuencias da Segunda Guerra Mundial.
- Analiza-los fundamentos e as institucións da ONU.
- Defini-lo concepto de guerra fría e analiza-las súas fases.
- Describi-lo proceso de descolonización, prestando atención ás súas causas e consecuencias.
- Identifica-los principais trazos do sistema de relacións internacionais que existe actualmente no noso planeta.
- Explica-las características do bloque occidental e a hexemonía dos Estados Unidos.
- Describi-lo proceso de formación e de ampliación da Unión Europea.
- Distingui-las fases de crecemento e de crise polas que pasou a economía occidental desde 1950 ata a actualidade
- Explica-las características do bloque comunista.
- Analiza-las causas que provocaron o colapso do sistema comunista e a desintegración da URSS.
- Describi-los fundamentos, apoios e fases do réxime franquista e sinala-las diferencias entre elas.
- Explicar en qué consistiu o período da transición e valora-la súa transcendencia.